

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 126/2020
05.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Луке Милутиновића, због продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Милутиновића, адвоката Војкана Милићевића и адвоката мр Александра Ђорђевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.69/18 од 03.07.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 867/19 од 30.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.03.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Милутиновића, адвоката Војкана Милићевића и адвоката мр Александра Ђорђевића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.69/18 од 03.07.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 867/19 од 30.09.2019. године и то у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 74. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 8К.бр.69/18 од 03.07.2019. године окривљени Лука Милутиновић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 4 године у коју му је урачунато и време које је провео на задржавању и у притвору у периоду од 20.11.2017. године до 22.02.2018. године. Истом пресудом према окривљеном изречена је и мера безбедности одузимања предмета на основу члана 87. у вези члана 246. став 7. КЗ и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 867/19 од 30.09.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Луке Милутиновића и његових бранилаца, адвоката мр Александра Ђорђевића и Војкана Милићевића и пресуда Вишег суда у Београду 8К.бр.69/18 од 03.07.2019. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног Луке Милутиновића, адвокат Војкан Милићевић, због повреде закона из члана 74, члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде или преиначи другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити оптужбе или преквалификовати кривично дело за које је осуђен на блаже кривично дело и изрећи му мању казну од изречене;

- бранилац окривљеног Луке Милутиновића, адвокат мр Александар Ђорђевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење али пред новим измењеним судским већем или исте преиначи и окривљеног Луку Милутиновића ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Милутиновића, адвоката Војкана Милићевића и адвоката мр Александра Ђорђевића су неосновани у односу на повреду закона из члана 74. и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је захтев за заштиту законитости адвоката Војкана Милићевића у преосталом делу недозвољен, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката мр Александра Ђорђевића недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног, адвокат Војкан Милићевић у поднетом захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да се правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати и као незаконити доказ истиче записник о претресању стана и других просторија од 20.11.2017. године, записник о привремено одузетим предметима од истог дана, записник о вештачењу УКП НКТЦ 0372/11/4/1 број 234-2592/17 од 21.11.2017. године и то из разлога што је претресање стана извршено без наредбе судије за претходни поступак, као и из разлога што су овлашћена службена лица извештај судији за претходни поступак

доставили дана 21.11.2017. године, односно не одмах након завршеног претреса 20.11.2017. године већ са даном закашњења, а који извештаји су били дужни да поднесу када врше претрес стана без наредбе суда, као и да није постојала сагласност држаоца стана да се од стране овлашћених службених лица, обави претресање, односно да окривљени Лука Милутиновић као држалац стана у улици ... ту сагласност није дао.

На напред наведену повреду закона указује и бранилац окривљеног Луке Милутиновића, адвокат мр Александар Ђорђевић с тим што исти додаје и да је записник о претресању стана и других просторија незаконит доказ и из разлога што се не зна који је правни основ био уласка у стан окривљеног од стране овлашћених службених лица, као и да ли је претрес вршен уз присуство два сведока.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да јавни тужилац или овлашћено службено лице полиције, изузетно и без наредбе суда, могу да уђу у стан и друге просторије и без присуства сведока да предузму претресање стана и других просторија или лица која се ту затекну, уз сагласност држаоца стана и друге просторије.

Из записника о претресању стана и других просторија од 20.11.2017. године утврђено је да је извршено претресање стана Луке Милутиновића у улици ..., да су претресању стана присуствовали сведоци АА и ББ, као и да је претресање стана извршено уз сагласност држаоца стана, овде окривљеног Луке Милутиновића, као и да је исто извршено на основу члана 158. став 1. ЗКП, односно без наредбе суда. Такође је утврђено да је записник о претресању стана и других просторија потписан, односно парафиран од стране овде окривљеног Луке Милутиновића без примедби, као и да је парафиран од стране овде окривљеног Луке Милутиновића, као држаоца стана, део записника о претресању, у којем стоји да постоји сагласност држаоца стана.

Имајући у виду наведено, обзиром да је постојала сагласност држаоца стана-овде окривљеног Луке Милутиновића, те да је претресање стана и других просторија извршено у свему у складу са одредбом члана 158. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд је напред наведене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Милутиновића оценио као неосноване, те с тим у вези, напред наведени доказ не представља незаконити доказ на коме се судска одлука не може заснивати.

При томе, имајући у виду да је претресање стана и других просторија у улици ... дана 20.11.2017. године извршено од стране УКП IV Одељења обављено у смислу члана 158. став 1. ЗКП, то су неосновани и наводи одбране да је у конкретном случају изостала наредба судије за претходни поступак, а неосновани

су и наводи одбране да није постојала сагласност држаоца стана да се спроведе претресање стана и других просторија 20.11.2017. године.

Такође, неосновани су и наводи захтева којима се указује да је записник о претресању стана и других просторија незаконит доказ из разлога што су овлашћена службена лица УКП IV Одељења извештај судији за претходни поступак поднела дана 21.11.2017. године, са даном закашњења.

Одредбом члана 160. ЗКП прописано је да, када јавни тужилац или овлашћено службена лица полиције предузму претресање стана и других просторија или лица без наредбе о претресању дужна су, да о томе одмах поднесу извештај судији за претходни поступак који цени да ли су били испуњени услови за претресање.

Из списка предмета произилази да је 21.11.2017. године, поднет извештај судији за претходни поступак Вишег суда у Београду, а из Службене белешке Вишег суда у Београду, Одељење за претходни поступак Кпп.Пов.бр.1672/17 од 22.11.2017. године је утврђено да је судија за претходни поступак у смислу члана 160. ЗКП утврдио да су били испуњени услови за претресање стана у улици ... без писане наредбе о претресању. Сходно изнетом, а имајући у виду цитирану одредбу члана 160. ЗКП, неосновани су наводи захтева којима се указује да су овлашћена службена лица УКП IV Одељења извештај судији за претходни поступак поднела супротно наведеној одредби ЗКП.

Такође, бранилац окривљеног адвокат мр Александар Ђорђевић, побијајући правноснажне пресуде због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП указује да је записник о претресању стана незаконит доказ, обзиром на чињеницу да не постоји правни основ за поступање полиције, односно уласка у стан и претресања истог. И ове наводе Врховни касациони суд оцењује као неосноване имајући у виду чињеницу да је правни основ за поступање полиције критичном приликом био члан 158. ЗКП, те сходно томе и пристанак окривљеног као држаоца стана у улици ... правни основ на основу чега су овлашћена службена лица ушла у стан критичном приликом.

Имајући у виду наведено, а обзиром да записник о претресању стана и других просторија, није незаконит доказ, произилази да ни остали докази засновани на напред наведеном записнику, односно потврде о привремено одузетим предметима и обављено вештачење, не представљају незаконите доказе на којима се судска одлука не може заснивати.

Сходно изнетом, неосновани су наводи оба захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног којим указују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Браниоци окривљеног као разлог за подношење захтева за заштиту законитости наводе и да је побијаним пресудама повређено право на обавезну одбрану окривљеног, обзиром да, приликом претресања стана извршеног

20.11.2017. године, окривљеном Луки Милутиновићу није обезбеђено присуство његовог браниоца, иако је он тражио да се исти ангажује, чиме је повређена одредба члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП, којом је прописано да окривљени мора имати браниоца, ако је задржан или му је забрањено да напушта стан. По ставу одбране, у тренутку када је вршено претресање стана и других просторија, окривљени Лука Милутиновић је већ био лишен слободе, јер је седео са прекрштеним рукама и ногама на кревету, а 10 полицијских службеника су га упозорили да не мрда и забранили му свако гестикуирање рукама, а чак и кретање.

Изнете наводе, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен-од лишења слободе па до правноснажности решења о укидању мере.

Из списка предмета произилази да је решењем УП за Град Београд УКП IV Одељење од 20.11.2017. године према окривљеном Луки Милутиновићу одређено задржавање у трајању до 48 сати, које му се има рачунати од 20.11.2017. године од 19,30 часова када је ухапшен, те да је решењем Вишег јавног тужиоца у Београду КТ.бр.1018/17 од 20.11.2017. године окривљеном Луки Милутиновићу постављен за браниоца по службеној дужности адвокат Ивана Филиповић из ..., због основане сумње да је извршио кривично дело из члана 246. КЗ, за које је прописана према члану 74. став 2. ЗКП обавезна одбрана.

Дакле, окривљеном Луки Милутиновићу у предметном кривичном поступку у којем му је стављено на терет извршење кривичног дела из члана 246. КЗ од тренутка доношења решења о задржавању дана 20.11.2017. године, постављен је истовремено и бранилац по службеној дужности од стране Вишег јавног тужиоца у Београду. Сходно изнетом, окривљени Лука Милутиновић је имао браниоца, од тренутка када су се стекли услови за примену члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП (обавезна одбрана), односно од тренутка када је исти био задржан од стране овлашћених службених лица ПУ за Град Београд УКП IV Одељења, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 74. ЗКП.

Поред наведеног, бранилац окривљеног Војкан Милићевић у захтеву за заштиту законитости наводи да је суд 18.03.2019. године одложио главни претрес због одсуства бранилаца окривљеног и одлучио да саслуша сведока АА ван главног претреса, одмах по одлагању, а којој радњи је присуствовао окривљени Лука Милутиновић и јавни тужилац, али не и браниоци, чиме је по ставу одбране повредио права окривљеног на обавезну одбрану из члана 74. ЗКП.

По ставу Врховног касационог суда присуство браниоца доказној радњи не представља повреду закона из члана 74. ЗКП, већ повреду закона из члана 404.

ЗКП, а која повреда није законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Овај бранилац у свом захтеву за заштиту законитости нумерише и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП, али исте образлаже чињеничним наводима и то да суд није изводио доказе о врсти дела, да није прихватио одбрану окривљеног да је сву количину опојне дроге држао за сопствену употребу, да не постоји ни један други непосредни доказ да је окривљени било шта држао ради продаје, а што је елемент бића кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, да само држање није радња извршења кривичног дела, коментарише налаз судског вештака др Ђурића, као и одбрану окривљеног везано за чињеницу да ли је опојну дрогу држао ради продаје или држао за сопствену употребу, полемисе са чињеничним утврђењима суда везаним за олакшавајуће и отежавајуће околности, које је суд ценио приликом одмеравања казне.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Војкан Милићевић полемисе и са записником о вештачењу КП НКТЦ од 21.11.2017. године и потврдом о привремено одузетим предметима, с тим што наведене предмете не оспорава по форми и начину прибављања, већ оспорава њихову садржину.

Међутим, погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Захтев браниоца окривљеног, мр Александар Ђорђевић у преосталом делу Врховни касациони суд је оценио као недозвољен и да нема прописани садржај, а ово из следећих разлога:

Наиме, бранилац окривљеног мр Александар Ђорђевић нумерише повреду закона из члана 3, члана 6. став 4. члана 16, 84, 86, 158, 160, 233, 237 ..., и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, коментаришући исказе саслушаних сведока везано за обављено претресање стана и других просторија дана 20.11.2017. године у улици ..., исказе саслушаних полицајаца који су обавили претресање критичном приликом. Али како наведене повреде закона, као и погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање (повреда закона из члана 440. ЗКП), у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то је у овом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

Поред наведеног, бранилац окривљеног мр Александар Ђорђевић указује да је ускраћивањем права на одбрану окривљеном дошло до грубог кршења права окривљеног на правично суђење које гарантује не само ЗКП већ и члан 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члан 33. Устава Републике Србије.

Међутим, уз захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног, адвокат мр Александар Ђорђевић није приложио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, а што је обавеза подносиоца захтева, у смислу члана 484. ЗКП, због чега је Врховни касациони суд нашао да у овом делу захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Милутиновића, адвоката Војкана Милићевића и адвоката мр Александра Ђорђевића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП исте одбио као неосноване и то у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 74. ЗКП, док је у преосталом делу захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљеног на основу члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП одбацио.

Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић